

R.021.4.2022

Zarządzenie Nr 14/22
Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku
z dnia 08 marca 2022 roku

w sprawie wprowadzenia Polityki otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku

Na podstawie art. 23 ust. 1 i ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2021 roku, poz. 478 ze zm.), § 41 i § 43 Statutu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku oraz § 2 ust. 2 pkt 3 Regulaminu Organizacyjnego Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku, a także zaleceń Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zawartych w dokumencie „Kierunki rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych w Polsce”

zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się Politykę otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 08 marca 2022 roku.

Rektor
Państwowej Uczelni Zawodowej
we Włocławku

dr Robert Musiałkiewicz

Polityka otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku

Państwowa Uczelnia Zawodowa we Włocławku mając na uwadze popularyzację idei otwartej nauki i otwartego dostępu oraz realizację założeń *Strategii Rozwoju Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku*, wprowadza politykę otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych, zwaną dalej Polityką.

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Pojęcia stosowane w niniejszej Polityce należy rozumieć zgodnie z definicjami przyjętymi w *Regulaminie zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, prawami własności przemysłowej, zasadami komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku (Załącznik do Uchwały nr 22/15 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku z dnia 24 marca 2015 roku, zwanym dalej Regulaminem*.
2. Polityka nie narusza obowiązków wynikających z Regulaminu, a w szczególności zobowiązania Twórców do rozpowszechniania utworów naukowych w sposób, który nie doprowadzi do pozbawienia ochrony prawnej innych rezultatów twórczych.
3. Politykę stosuje się w odniesieniu do pracowników i studentów Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku nie tylko w okresie zatrudnienia, ale także po ukończeniu studiów oraz po zakończeniu stosunku pracy w zakresie dotyczącym Publikacji oraz Danych badawczych, jakie powstały i zostały wytworzone w trakcie studiowania czy zatrudnienia.
4. Politykę stosuje się w odniesieniu do innych osób, z którymi Państwowa Uczelnia Zawodowa we Włocławku zawarła umowę, która przewiduje stosowanie Polityki.
5. Na potrzeby Polityki przyjmuje się następujące definicje pojęć:
 - 1) Publikacje:
 - a) publikacje w recenzowanych czasopismach naukowych,
 - b) publikacje w recenzowanych materiałach z konferencji,

- c) monografie naukowe oraz rozdziały w monografiach naukowych,
 - d) inne utwory naukowe.
- 2) Dane Badawcze – dane zebrane lub wytworzone jako materiał do analizy w ramach badań naukowych, prac rozwojowych prowadzonych w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku.
 - 3) Metadane – informacje stanowiące opis zasobów lub obiektów informacji, które umożliwiają ich identyfikację oraz wyszukiwanie.
 - 4) Repozytorium – narzędzie informatyczne służące do deponowania, przechowywania i udostępniania w Internecie dorobku naukowego Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku lub określonych dziedzin nauki.
 - 5) Otwarty dostęp gratis – publiczne udostępnienie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym oraz możliwość nieodpłatnego i nieograniczonego technicznie korzystania z niego, zgodnie z właściwymi przepisami.
 - 6) Otwarty dostęp libre – rozpowszechnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym wraz z udzieleniem każdemu licencji na nieograniczone, nieodpłatne, niewyłączne korzystanie z tego utworu oraz z jego ewentualnych opracowań.
6. Polityka opiera się na pięciu zasadach:
- 1) zasadzie otwartości, która oznacza, że publikacje naukowe powstałe w ramach badań finansowanych ze środków publicznych, powinny być publicznie dostępne;
 - 2) zasadzie równoległych dróg wskazującej, że dostęp ten może być zapewniony zarówno poprzez publikację w recenzowanych, otwartych czasopismach i książkach naukowych (droga złota) oraz deponowanie publikacji w repozytoriach (droga zielona).
 - 3) zasadzie szybkiego dostępu, która oznacza, że publikacje powinny zostać udostępnione po upływie jak najkrótszego czasu od daty ich publikacji, najlepiej natychmiastowo, ale nie później niż w terminie sześciu miesięcy od daty wydania publikacji naukowej lub dwunastu miesięcy w odniesieniu do publikacji naukowych z dziedziny nauk humanistycznych lub dziedziny nauk społecznych;
 - 4) zasadzie maksymalizacji jakości treści wskazującej na to, że udostępniane publikacje powinny być jak najbliższe wersji opublikowanej; najlepiej, aby była to tzw. ostateczna wersja wydawcy;

- 5) zasadzie maksymalizacji korzyści, która oznacza, że publikacje powinny być udostępniane w modelu otwartego dostępu libre, najlepiej z wykorzystaniem standardów prawnych licencji Creative Commons Uznanie autorstwa (CC-BY) lub licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach (CC-BY-SA).

§ 2

Otwarty dostęp do publikacji

1. Osoby wymienione w §1 ust. 3 i 4 powinny podjąć starania w celu zapewnienia otwartego dostępu do Publikacji swojego autorstwa poprzez:
 - 1) publikowanie w recenzowanych, otwartych czasopismach i książkach naukowych;
 - 2) deponowanie wersji elektronicznej Publikacji w Repozytorium Państwowej Uczelni Zawodowej oraz w Polskiej Bibliografii Naukowej, najlepiej w wersji ostatecznie opublikowanej, a jeśli to niemożliwe to w wersji dopuszczonej w ramach polityki wydawcy Publikacji;
 - 3) publiczne udostępnienie Publikacji tak, aby każdy mógł mieć do niej dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym oraz możliwość nieodpłatnego i nieograniczonego technicznie korzystania z Publikacji.
2. Zalecenie publicznego udostępnienia Publikacji, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, autorzy realizują niezwłocznie po wydaniu Publikacji.
3. W przypadku, gdy realizacja zalecenia wskazanego w § 2 ust. 1 pkt 3 nie jest możliwa, autor zapewnia jego wykonanie nie później niż w terminie sześciu miesięcy (dwunastu miesięcy w odniesieniu do publikacji naukowych z dziedziny nauk humanistycznych lub dziedziny nauk społecznych) od daty wydania publikacji.
4. Autorzy Publikacji są w szczególności zobowiązani do uprzedniego uzgadniania realizacji zobowiązania wskazanego w ust. 1:
 - 1) z wydawcami oraz innymi posiadaczami praw do Publikacji (np. organizatorami konferencji naukowych), a w tym do udzielania do Publikacji licencji niewyłącznych, które nie zawierają postanowień ograniczających lub wyłączających możliwość wykonania zobowiązania wskazanego w ust. 1;
 - 2) uprzedniego uzgadniania realizacji zobowiązania wskazanego w ust. 1 ze współtwórcami Publikacji (w przypadku utworów współautorskich), jak również z

twórcami utworów oryginalnych (w przypadku utworów stanowiących opracowanie, np. tłumaczenie już istniejących publikacji).

5. Czasopismom, których wydawcą jest Państwowa Uczelnia Zawodowa we Włocławku zaleca się publikowanie w modelu otwartego dostępu z korzystaniem z jednej z wymienionych licencji CC-BY, CC-BY-NC, CC-BY-ND.

6. Wydawnictwo Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku będzie wyrażać zgodę osobom wymienionym w §1 ust. 3 i 4 na publiczne udostępnianie elektronicznej wersji publikacji naukowych ich autorstwa w Repozytorium Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku nie później niż w terminie 1 roku od wprowadzenia do sprzedaży utworu wydanego przez Wydawnictwo Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku. O terminie publicznego udostępnienia publikacji decyduje Redaktor Naczelny Wydawnictwa, kierując się dobrem Uczelni. Z ważnych powodów Redaktor Naczelny Wydawnictwa w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. otwartego dostępu może podjąć decyzję o ograniczeniu dostępu do publikacji.

§ 3

Otwarty dostęp do danych badawczych

Osoby, które dysponują Danymi Badawczymi, dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych wraz z powiązаныmi metadanymi, w szczególności poprzez:

- 1) opracowanie planu zarządzania Danymi Badawczymi określającego zasady zarządzania danymi w trakcie i po zakończeniu badań, precyzującego rodzaje danych zbieranych, przetwarzanych lub wytwarzanych w trakcie badań oraz zestawy metadanych, a także zasady udostępniania danych i ich długoterminową archiwizację;
- 2) aktualizację planu zarządzania Danymi Badawczymi w trakcie trwania badań, o ile zachodzi taka konieczność;
- 3) zdeponowanie elektronicznej postaci Danych Badawczych w wyspecjalizowanym repozytorium, z którym Państwowa Uczelnia Zawodowa we Włocławku zawarła porozumienie w tym zakresie, z uwzględnieniem udostępnienia Danych Badawczych w oparciu o wolne licencje;
- 4) zdeponowanie w repozytorium danych lub zbioru danych, które są powiązane z powstałymi w ramach projektów publikacjami naukowymi;

5) doprowadzenie do identyfikowalności danych badawczych zgodnie z zasadami FAIR (Findable – łatwe do znalezienia i wyszukania, Accessible – dostępne dla wszystkich; Interoperable – interoperacyjne, możliwe do zintegrowania np. z innymi zestawami danych; Reusable – wielokrotnego użytku);

6) zawieranie stosownych porozumień z osobami wchodzącymi w skład zespołów badawczych, konsorcjów naukowych lub innymi właściwymi podmiotami lub współtwórcami Danych Badawczych w porozumieniu z Państwową Uczelnią Zawodową we Włocławku.

§ 4

Pełnomocnik do spraw otwartego dostępu

1. Działaniami na rzecz wdrażania Polityki otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych kieruje Pełnomocnik do Spraw Otwartego Dostępu (PSOD).
2. Pełnomocnika do Spraw Otwartego Dostępu powołuje Rektor.
3. Do zadań PSOD należy:
 - 1) Informowanie o Polityce;
 - 2) Doradzanie w zakresie najlepszych praktyk zgodnych z Polityką;
 - 3) Edukacja adresatów Polityki w zakresie otwartego dostępu do Publikacji i Danych Badawczych;
 - 4) Monitorowanie realizacji Polityki oraz raportowanie wyników Rektorowi.
4. Pełnomocnik współpracuje w zakresie polityki otwartego dostępu, monitorowania jej realizacji oraz raportowania wyników w szczególności z Biblioteką i Wydawnictwem Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku.
5. Pełnomocnik przygotowuje i przedstawia Rektorowi roczny raport na temat realizacji Polityki do końca pierwszego kwartału następnego roku oraz plan pracy na rok następny.